№ 38. Wtorek 17. Lutego 1857. Rok wydania 47.

# GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.



## Monarchya Austryacka.

### Rzecz urzędowa.

C. k. krajowa dyrekcya finansów we Lwowie mianowała przy lwowskich urzędach liniowych podatku konsumcyjnego, kontrolora liniowego urzędu *Wojciecha Wojton* poborcą II. klasy, a urzędowego oficyała przy służbie c. k. kas *Józefa Maryanowskiego*, poborcą III. klasy, kontrolora urzędu podatkowego *Albina Regele*, kontrolorem I. klasy; pisarza urzędu liniowego *Jana Nowak*, i pisarza urzędu liniowego *Emila Nakanowskiego*, kontrolorami IIgiej klasy; pisarza urzędu liniowego *Konstantyna Szegiwi* kontrolującym pisarzem urzędowym, następnie pisarzów urzędu liniowego II. klasy *Jana Stecz*, nadzorcę straży finansowej *Szymona Makarewicza* i prowizorycznego pisarza urzędu liniowego II. klasy *Kazimierza Dziedzica*, pisarzami urzędu liniowego I. klasy, tego ostatniego w charakterze prowizorycznym, nakoniec nadzorców strazy finansowej *Teodora Krupskiego* i *Antoniego Burkhardt*, urzędowymi pisarzami II. klasy.

Lwów, 16. lutego 1857.

**Lwów,** 3. lutego. Zmarły w Starej Jagielnicy, czortkowskim obwodzie gr. kat. proboszcz imks. *Piotr Medyński* poświęcił przed swoją śmiercią, *a)* sto reńskich m. k. na instytut ślepych we Lwowie, *b)* sto reńskich m. k. na galicyjski instytut głuchoniemych, *c)* dwieście reńskich m. k. na szpital w Czortkowie i *d)* dwieście ośmdziesiąt pięć dukatów na założenie stypendyum dla jednego z uczniów gymnazyalnych obrządku gr. kat. i złożył gotówką te kwoty, któremi już według przeznaczenia rozporzędzono.

Następnie zapisał ten kapłan w ostatniem swem rozporządzeniu 26. października 1855: *e)* sześćset czterdzieści pięć rubli srebrnych na trywialną szkołę w Starej Jagielnicy, *f)* sześć set reńskich m. k. na instytut wdów i sierot po gr. kat. duchowieństwie dyecezyi lwowskiej, *g)* dwieście reńskich m. k. na ruski dom narodowy we Lwowie, *h)* dwieście reńskich na kościoł w Starej Jagielnicy, nakoniec *i)* swoję bibliotekę zapisał gr. kat. Dekanatowi w Czortkowie.

C. k. Namiestnictwo ma sobie za przyjemną powinność dobroczynne te datki czcigodnego zmarłego proboszcza w imieniu zwierzchności rzeczonych instytutów i korporacyi, z zupełnem uznaniem podać do wiadomości publicznej.

### Sprawy krajowe.

(Ich Mość Cesarstwo spodziewani w Lodi. — Adresa dziękczynne. — Rozporządzenie policyjne. — Łaski Monarsze. — Ułaskawienie.)

**Wiédeń,** 14. lutego. Z ogłoszenia c. k. delegata prowincyonalnego w Lodi i Crema pokazuje się, że Ich Mość Cesarstwo spodziewani są 10. b. m. w Lodi.

Podobnie jak inne miasta Lombardo-Weneckiego Królestwa wysłało także miasto Varese do stóp tronu adres podzięki i wierności za nadaną krajowi amnestyę.

C. k. namiestnictwo niższej Austryi wydało następujące rozporządzenie:

„Właściciele sklepów pozwalają sobie od niejakiegoś czasu urządzać w naludniejszych nawet ulicach markizy tamujące przechód, z czem łączy się jeszcze ta niedogodność, że wywieszają przed sklepami wszelkiego rodzaju towary w sposób nader rażący i przykry dla przechodzących.

Przeciw temu nadużyciu należy występywać z całą surowością istniejących przepisów i karać bez pobłażania przestępców.

Markizy, które i tak potrzebują pozwolenia, i gdzie go nieotrzymano, natychmiast zniesione być mają, mogą być urządzone w taki sposób tylko, by znajdowały się przynajmniej siedm stóp nad ziemią; również ma być ograniczone ile możności wywieszanie rozwaitych towarów przed wystawami sklepów i można je dozwalać o tyle tylko, by nietamowały przejścia publicznego.

C. k. dyrekcya policyi otrzymała rozkaz, wykonywać jak najściślej istniejące w tej mierze przepisy, a zarazem wzywa się magistrat wiedeński, azeby jako miejscowa władza policyjna czuwał także nad ich zachowaniem i każde przekroczenie karał z należytą surowością prawa.

— Jego Ces. król. Apostolska Mość raczył wyznaczyć z Swej kasy podróżnej 1000 złr. na ubogich miasta Pawii; z tej sumy wydzielono 600 złr. na instytut jałmużny, a 400 złr. na ochrony małych dzieci.

— Jego Ces. król. Apostolska Mość najwyższem pismem własnoręcznem z dnia 6. b. m. zezwolić raczył, ażeby koszta utrzymania 7. i 8. klasy gymnazyalnej w Lodi opędzano ze skarbu państwa. Tego samego dnia raczył Jego Cesarska Mość rozkazać, żeby małe jezioro leżące na północnej stronie szpitalu w Medyolanie, szkodliwe zdrowiu zostało spuszczone i osuszone.

— Jego Excelencya jeneralny gubernator lombardo-weneckiego królestwa, feldmarszałek hr. Radetzky pozwolił politycznemu wychodźcy Carlo Mainoni powrócić bezkarnie do państw austryackich przypuszczając go oraz do praw obywatelstwa austryackiego.

## Anglia.

(Dokumenta w sprawie chińskiej. — Wyprawa na morze biegunowe. — Statystyka zbrodni. — Pułki do Indyi. — Nowy wynalazek.)

**Londyn,** 9. lutego. Ogłoszono teraz akta w sprawie rozpoczętych działań wojennych pod Kantonem i wydano je w formie księgi takzwanej błękitnej o 225 stronach. Znajdują się między innemi depesze sir J. Bowring'a do Lorda Clarendona i listy admirała Seymour'a do admiralicyi, dalej korespondencye sir J. Bowring'a, admirała Seymour'a i konzula Parke z władzami chińskiemi, a wkońcu oprócz innych, znanych już dokumentów i alegatów także i dodatek zawierający owe z roku 1848 dokumenta, które wykazują prawo przysłużające poddanym angielskim utrzymywania swobodnych stosunków handlowych z Kantonem. Ważniejsze dokumenta z tej księgi wiadome są już powszechnie i okazuje się z nich dowodnie, że rząd angielski w depeszach swych tak do sir Bowring'a jak i do admirała Seymour'a pochwala zupełnie kroki ich przeciw władzom chińskim podjęte.

Rząd angielski zaniechał jak na teraz dalszych poszukiwań za sir J. Franklinem i jego towarzyszami, lecz natomiast przygotowuje lady Franklin nową wyprawę, zobowiązawszy się własnym kosztem jeden okręt do tej podróży dostawić, a według ogłoszonego temi dniami listu jej do lorda Palmerstona uprasza rządu angielskiego przynajmniej tylko o dodanie takiej pomocy, jaką tylko rząd dać może.

Ciekawą też jest statystyka zbrodni przedłożona przez lorda Berner'a. W ciągu lat pięciu przed rokiem 1855 zmniejszyła się wprawdzie liczba zbrodniarzy stawionych przed sądem, lecz natomiast powiększyła się liczba wypadków przestępstw ciężkich. — W przeciągu tego czasu było mniej zabójstw o 21%; rozbojów i kradzieży z włamaniem się mniej o 21%; kradzieży w pomieszkaniach mniej o 30%; kradzieży kieszonkowych mniej o 12%; fałszerstw mniej o 20%.

Do Indyów przeznaczono pułk 2 i 3 dragonów. — Pierwszy z tych pułków odejdzie najdalej za 8 niedziel, a drugi nieco poźniej.

— Nowy aparat Clifforda do spiesznego spuszczania łodzi z pokładu wielkich okrętów, uznała admiralicya wielce dogodnym. Za pomocą tego przyrządu może jeden majtek w przeciągu pół minuty spuścić na wodę łódź obciążoną 10 ludźmi.

## Francya.

(Poczta paryska. — Wiadomości bieżące.)

**Paryż,** 10. lutego. Cesarz rozkazał umieścić portret admirała Bruat w muzeum wersalskim.

Wczoraj była wielka uczta w Tuileryach. — Jego cesarzew. Mość następca tronu przejeżdżał się wczoraj w towarzystwie guwernantki i mamki małym powozem, zaprzężonym parą kóz po ogrodzie Tuileryów.

Pan Drouyn de l'Huys powrócił tu po długiej niebytności i uczęszcza do salonów urzędowych. Powiadają, że wstąpi znowu do zawodu dyplomatycznego. — Mianowanie księcia Montebello ambasadorem w Petersburgu, co donoszono już na pewno, zostało tym-

czasowo odroczone, gdyż hrabia Morny zabawi na wszelki sposób jeszcze kilka miesięcy w Rosyi.

Dziennik *Presse* donosi, że konferencye neuenburgskie mają stanowczo odprawiać się w Paryżu, a dzień otworzenia ich nie jest jeszcze oznaczony.

Feruk Khan otrzymał nowe instrukcye, które regulują jego stanowisko ambasadorskie, i na mocy tego przyjmować będzie 12. i 14. b. m. tutejszy korpus dyplomatyczny. — Pan Schneider, drugi prezydent ciała prawodawczego, otrzymał upoważnienie dawać w ciągu przyszłej sesyi uczty i bale w gmachu prezydentury.

Dziś było w sali ratuszowej St. Jean pierwsze posiedzenie założonego przed rokiem towarzystwa „Société impériale zoologique d'acclimatation". Książę Napoleon, ministrowie wojny i robót publicznych, jako też znaczna liczba najznakomitszych reprezentantów administracyi, nauk i literatury byli obecni. Geoffroy Saint-Hilaire prezydował i otworzył posiedzenie przemową. Hrabia Epremesnil odczytał sprawozdanie komisyi o nagrodach, które składały się z medalów, nominacyi honorowych i mianowań honorowemi członkami towarzystwa. Między innymi został mianowany honorowym członkiem D. Th. F. Siebold w Bonn, za sprowadzenie i aklimatyzowanie rozmaitych roślin azyatyckich w Leyden i Bonn.

Dziś zrana odbyła się w szkole wojskowej parada egzekucyjna. Ośmiu żołnierzom, skazanym w sądzie wojennym na areszt w domu poprawy, degradacyę wojskową i robotę przymusową w kajdanach, czytano wyrok. Po wysłuchaniu wyroku musieli skazani przechodzić z zawiązanemi oczyma przed frontem ustawionego w paradzie wojska.

Od czasu zniżenia cła w sierpniu 1854 wprowadzono do Francyi 836.827 hektolitrów pospolitego, 35.719 hektol. wybornego wina i 430.034 hektol. wódki.

Dziennik *Pays* zawiera następujące półurzędowe doniesienie: „Kilka korespondencyi zagranicznych donosiło, że dwór perski postanowił na wiadomość o zajęciu Buszyru posunąć do ostateczności kroki wojenne i ogłosić wojnę świętą. Doniesienia, otrzymane ostatnią pocztą, dozwalają zbić tę wiadomość. Jedyny środek, jakiego użyła Persya po obsadzeniu odnogi perskiej, był rozkaz wydany armii południowej, by wyruszyła w pochód dla zasłonięcia Farsistanu. Rozkaz ten został niezwłocznie wykonany. Przednia straż pierwszej dywizyi pod dowództwem Feza Ali Khana obsadziła już przesmyki, a Mirza Mehemed Khan obsadzi Szyras stolicę Farsistanu w pierwszych dniach miesiąca lutego, i założy w niej główną kwaterę. Mimo tych rozkazów nieuchyla się rząd perski od układów; używając bowiem tych środków obronnych chciał tylko zapewnić sobie stanowisko, które dozwoliłoby mu zawrzeć pokój najodpowiedniejszy jego stosunkom."

## Holandya.

(Przyjaźne stosunki z Japonią.)

Podług dziennika *Staats-Courant* z 30. stycznia otrzymał holenderski departament kolonii raport, że wojenna korweta parowa „Medusa," pod dowództwem kapitana Fabiusa, wracając z Japonii zarzuciła 23. listopada 1856 kotwicę w Batawii, i przywiozła traktat zawarty na dniu 30. stycznia r. z. między komisarzem holenderskim i rządem japońskim. W ciągu tej trzeciej wyprawy zwiedził kapitan Fabius także zatoki Hakodadi i Simodę, gdzie równie władze jak i ludność przyjmowały go bardzo uprzejmie. Przekonał się przy tej sposobności, że Japonowie pragną coraz bardziej poznać zachodnie języki i nauki, a przedewszystkiem mechanikę. W Japonii zrobiono już znaczne postępy w nauce obchodzenia się i użycia pary, maszyneryi i budowli okrętów. Bardzo wiele dzieł holenderskich w tym zawodzie żądano powtórnie w zeszłym roku. Wiele też książek holenderskich przetłumaczono na język japoński, a niektórzy Japonowie mówią już dość płynnie po holendersku a nawet po angielsku. Przekonano się teraz, że Simoda niejest bezpiecznym portem, i dlatego niewzniesie się nigdy handel tego miasta. Inna rzecz w Hakodadi; to miasto jest doskonale położone i ma bezpieczną zatokę; zaczem może też stać się bardzo ważnem dla handlu.

## Szwajcarya.

(Położenie Genewy.)

Pod względem polityki kantonalnej, zapomnionej już prawie od niejakiegoś czasu, obudziła w ostatnich dniach uchwała wielkiej rady genewskiej na korzyść wolnych mularzy powszechne zajęcie. Wolni mularze otrzymają 100 sążni gruntu, uzyskanego ze zniesienia szańców, na zbudowanie „świątyni jedności", gdzie mają wysiadać wszyscy zagraniczni wolni mularze za przybyciem do Genewy, jak się wyraził deputowany Schwarm, członek mularstwa. Oprócz tego ma „świątynia jedności" połączyć węzłem braterstwa rozmaite loże miasta Genewy, które dotąd żyły w niezgodzie („jak pies z kotem" — dodał deputowany Karol Vogt). Większa część mowców, popierających projekt tej fundacyi, wróżyła zťąd w krótkim czasie wszechstronne powiększenie Genewy. „Świątynia jedności" — mówili — przywabi wolnych mularzy ze wszystkich krajów, wielu osiędzie tu na zawsze, dokoła świątyni wzniesie się wkrótce nowa, piękna, bogata dzielnica, i Genewa stanie się niebawem wolnem ogniskiem wszelkich usiłowań ducha ludzkiego. W tym względzie — trzeba przyznać istotnie — doprowadziła już daleko dyktatura zręcznego James Fazy w Genewie, zamkniętej niegdyś szczelnie dla wszelkich żywiołów kalwińskich. W mieście tem spotykają się teraz wszystkie narodowości i sekty, i otrzymują natychmiast prawo obywatelstwa, tak, że stoletni i dłuższy tytuł obywatela ma dziś taką samą wartość, jak uzyskany dopiero przed 8 dniami. Zburzyć dawną kalwińską i konserwacyjną Genewę sprowadzeniem i popieraniem obcych żywiołów, zrobić to miasto przytułkiem wszelkich dążności liberalnych, mniej dozwolonych lub nawet prześladowanych w obcych krajach, oto jest właściwa polityka pana James Fazy. Katedry naukowe i władze Genewy przedstawiają już istną mieszaninę mężów najrozmaitszych narodowości. Ci obywatele świata wciskają się już nawet do zgromadzenia federacyjnego, jak wiadomo z ostatniej sesyi izby szwajcarskiej. W radzie narodowej zasiada obok dwóch starszych obywateli genewskich nowy obywatel Camperio wychodźca włoski w radzie stanu obok pana James Fazy niemiecki „wielkorządca" Karol Vogt. Klapka z Węgier, którego obywatelstwo genewskie nie sięga roku jeszcze, jest już od czterech miesięcy członkiem wielkiej rady, a od kilku tygodni komendantem milicyi genewskiej. Przy takim składzie rzeczy nie można się wcale dziwić agitacyi, jaką wywołały w Genewie rozsądne uchwały federacyi. Widoki wojny obudzały w tych obywatelach świata nie jedną nadzieję rewolucyjną, które spełzły teraz na niczem. Tem bardziej za to radują się wszyscy przyjaciele porządku, że nie przyszło do tej nieszczęsnej wojny.

## Włochy.

(Projekt założenia kolonii wychodźców neapolitańskich w republice argentyńskiej. — Bajki i pogłoski z Neapolu. — Komunikacya telegraficzna w państwie papiezkiem.)

Warunki, pod jakiemi Król Neapolu dozwala więźniom politycznym emigrować do republiki argentyńskiej, są w krótkości następujące: Każdy z tych wychodźców otrzyma od rządu republiki 10 morgów gruntu, a oprócz tego ma być wydzielona na każdych 1200 emigrantów przestrzeń jednej mili kwadratowej do zakładania komunikacyi, stawiania budynków publicznych itp. Nowi osadnicy podzieleni będą na grupy po 5 osób, i każda grupa otrzyma 50 patakonów w pieniądzach na zbudowanie chaty. Każdemu osadnikowi dadzą 200 funtów zboża, kartofli i innej jarzyny, by mógł uprawić przynajmniej połowę swego gruntu; przytem może mieć także parę koni, dwa woły, pług, łopaty, siekiery, noże itp. Wartość wszystkich tych rzeczy wynosi do 200 patakonów, i suma ta razem z zaliczką na chatę ma być spłacona w pięciu ratach rocznych po 50 patakonów, ale dopiero zacząwszy od trzeciego roku. Mieszkańcy kolonii podlegają jurysdykcyi władzy miejscowej, ale urzędników magistratualnych wybierają osadnicy z pośród siebie; obowiązani są wpisywać się do gwardyi narodowej i pomagać w utrzymaniu porządku. Koszta transportu ma ponosić rząd neapolitański. Żonaci osadnicy otrzymają na żonę i każde dziecko o jeden morg ziemi więcej. Republika ma utrzymywać księży katolickich; każda kolonia ma lekarza, chirurga i aptekarza; z tych otrzyma każdy 25 morgów gruntu na własność. W pierwszych pięciu latach sądzeni będą osadnicy w sprawach cywilnych i kryminalnych na żądanie podług ustaw rodzinnego kraju; później mają podlegać ustawom republiki. Rząd argentyński obowiązuje się wybudować kościół, szkołę i szpital.

Z **Neapolu** piszą do dziennika *Univers* z 3go b. m.:

„...Wiadomość, jakoby zwłoki Milana wykopano i do Genuy zawieziono, jest bajka, a ten, co ją zmyślił, sam podobno o tem nie wiedział, że odszukanie zwłok tych było niepodobieństwem. Straconych wrzucają w Neapolu do grobu wspólnego na cmentarzu, do którego codzień dorzucają znaczną liczbę zwłok innych, i ze względów sanitarnych wapnem posypują. Jakimże sposobem możnaby odszukać zwłok straconego skrytobójcy? Jakoż nikt też o tem nie myślał i nikt się o to nie kusił; na cmentarzu nie ma i śladu rozkopywania, a w doniesieniach dzienników angielskich i sardyńskich nie ma w tym względzie i słowa prawdziwego."

Z korespondencyi rzymskich do *Gazz. di Venezia* przytaczamy następujące nowe szczegóły o zamachu w Matera:

„Pewien ksiądz suspendowany wszedł do rezydencyi biskupiej i upraszał o posłuchanie u księdza arcybiskupa; sekretarz, z którym ksiądz ten rozmawiał, postrzegł wprawdzie, że suplikant był nieco zmieszany, lecz z tem wszystkiem doniósł arcybiskupowi o jego prośbie, który też dozwolił mu przystępu. Wszedłszy do pokoju ukląkł ksiądz ten przed arcybiskupem, lecz w tejże chwili sięgnął po sztylet ukryty. Arcybiskup cofnął się na ten widok, a sekretarz rzucił się na skrytobójcę, i zaczął się z nim pasować. Nareszcie przemógł ksiądz sekretarza, i wyjąwszy pistolet położył go strzałem na miejscu. Na odgłos wystrzału i wołanie arcybiskupa przybiegła służba i przytrzymała mordercę."

*Gazz. di Venezia* dodaje, że szczegóły doniesienia tego różnią się od podanych w dzienniku *Catolico*, lecz zasługują na uwagę, zwłaszcza że korespondent ręczy za ich prawdziwość. Z Neapolu nie otrzymano w tej mierze żadnych jeszcze wiadomości.

*Giornale di Roma* z 6go b. m. ogłasza pomyślne sprawozdanie o komunikacyi telegraficznej w państwie kościelnem. W roku 1856 wyprawiono 22.383 depesz, prawie o połowę więcej niż w roku zeszłym. Czysty dochód z tego wynosił 18.779 szkudów. Sieć telegraficzna ma być rozciągnięta na nowe prowincye, mianowicie założeniem linii z Rzymu do Civitavecchia i z Foligno na Perugię aż do granicy toskańskiej.

## Niemce.

(Układy z Rzymem o utworzenie posady biskupa przy armii pruskiej. — Nowy ambasador rosyjski w Berlinie.)

Komisya budżetu w pruskiej izbie deputowanych otrzymała d. 9. b. m. uwiadomienie, że rząd wszedł w układy z stolicą apostol-

ska względem ustanowienia posady katolickiego biskupa przy armii. Wkrótce spodziewać się ostatecznej decyzyi.

Dnia 11go b. m. miał rosyjski ambasador w Berlinie, baron Brunow, audyencyę u Jego Mości Króla pruskiego i doręczył mu swoje pismo wierzytelne; potem przedstawił się Jej Mości Królowej.

## Dania.

(Stan zdrowia Króla Jego Mości.)

**Kopenhaga**, 7. lutego. Dziennik *Neue Pr. Ztg.* pisze: „Król chory dotąd. Wstrzymywanie wszelkich wiadomości o stanie zdrowia Jego Mości Króla obudza powszechną obawę zacząwszy od dworu aż do najniższych warstw ludności.“

## Królestwo Polskie.

(Wiadomości bieżące.)

Dnia 8. przybył do **Warszawy** rosyjski wiceadmirał hrabia Putiatyn z Paryża. — Administracya tytoniu w Królestwie Polskiem podała do wiadomości, że na rok 1858 zakupi z plantacyi krajowych 65.000 pudów liścia tytoniowego.

## Rosya.

(Żałoba dworska. — Pobory wojskowe i dary patryotyczne podczas ostatniej wojny. — Wywóz srebra do Chin. — Wyprawa na Czeczeńców. — Podwyższenie płacy urzędnikom w Syberyi. — Oficerom na urlopie droga do urzędów szlacheckich otwarta. — Wyprawa na Kaukaz.)

**Petersburg**, 7. lutego. Z powodu zgonu J. W. Henryety Wirtembergskiej i Jej cesarzew. Mości Arcyksiężny Maryi Elżbiety Austryackiej, wdowy po Arcyksięciu Rainerze, Jego Mość Cesarz raczył rozkazać u dworu cesarskiego żałobę ośmiodniową, licząc od dnia 10. lutego. Dwie te żałoby połączone są razem.

— Rosyjski minister spraw wewnętrznych przedłożył Cesarzowi Jego Mości sprawozdania z środków przedsięwziętych wewnątrz kraju dla odparcia nieprzyjaciela, czyli rezultaty uzbrojenia kraju i zaciągu rekrutów w roku 1855 tudzież darów patryotycznych. Według tego powołała Rosya w roku 1855 blizko 800.000 ludzi do broni, nieliczące w to armii stojącej. Manifest, którym wezwano lud do tworzenia milicyi wydano 29. stycznia. We dwa miesiące później stało już pod bronią 208.933 wojowników z ośmnastu gubernii, na które najprzód przyszła kolej. Ubytek po dzień 1 stycznia wynosił tylko 127 ludzi, których czemprędzej zastąpiono. Dnia 7go maja ogłoszono ukaz do utworzenia pułków kozackich z Małej Rosyi. Niebawem stanęło pod bronią 6498 ludzi. Dnia 1. października odbył się zaciąg rekrutów w jedenastu guberniach, a a potem w dwóch dalszych; przystawiły 149.193 ludzi. W prowincyach morza Bałtyckiego zwerbowano 900 ochotników do zaopatrywania łodzi kanonierskich. W tym samym roku nastąpiły 3 rekrutacye, pierwsza od 15go lutego po dzień 15. marca w guberniach wschodnich po 10 od tysiąca, druga w siedmnastu guberniach zachodnich, po 12 od tysiąca, w miesiącu czerwcu, trzecia od 15. listopada po dzień 15. grudnia w całem państwie z wyjątkiem niektórych gubernii blizkich widowni boju, po 10 od tysiąca. W tych trzech zaciągach przystawiono 372.000 rekrutów. Wszystkie gubernie wypełniły jak najściślej swe obowiązki, i tylko kilka z nich nie przystawiło wyznaczonej liczby rekrutów. Zaciągnięte w tym jednym roku wojsko wynosiło przeto 738.955 ludzi, czyli czternastą część całej zdatnej do boju ludności, gdyż w całem państwie liczą cośkolwiek nad 10 milionów osób męzkiej płci od 18 do 50 lat. Dary patryotyczne wynosiły w samych pieniądzach 6 milionów 300.000 rubli, między temi na milicyę 3 miliony. Największą część tych darów złożyła szlachta gubernii Wielkiej Rosyi. Na lekarstwa różnego rodzaju wydano w czasie wojny 243.935 rubli. Cesarz Jego Mość napisał pod tem sprawozdaniem następujące słowa:

„Czytałem z największą uwagą, i dziękuję najszczególniej za dokładne i szczere wytknięcie wszelkich wad i niedostateczności, których się, jak mam nadzieję, za pomocą boską i powszechną gorliwością od roku do roku coraz bardziej zaradzi.“

Niedostatek srebra w Europie wyjaśniają doniesienia z Kiachty, na pograniczu Chin, znacznym wywozem tego kruszcu na Kiachtę do Chin. Ponieważ z Rosyi na mocy ukazu, wydanego w ostatnich latach panowania Cesarza Mikołaja tylko wyroby srebrne, a zresztą wszelkie srebro w monetach zagranicznych w dowolnej ilości może być wywożone do Chin, przeto napłynęło do Kiachty w zeszłym roku mnóstwo talarów, monety pięciufrankowej i piastrów hiszpańskich, a oprócz tego także wyroby z surowego srebra, które Chińczycy przetapiali natychmiast w Maimaczynie i Kalganie. Właściciele plantacyi herbaty niechcą bowiem w obawie zaburzeń przyjmować za swoją herbatę żadnych innych pieniędzy, prócz srebra, by w razie potrzeby mogli łatwiej ukryć się z kapitałami; i dlatego też zmuszeni są kupcy zaopatrywać się ile możności w srebro.

— Dziennik *Kaukas* zawiera raport o wyprawie jenerałów Jewdokimow i barona Nikolaj na wielką Czeczenę w drugiej połowie grudnia r. z. Dowódzcy prowadzili tak zręcznie swoje wojsko, że zeszli niespodzianie Szamyla, i chociaż synowie jego stawili opór Rosyanom na czele znacznych sił zbrojnych, niemogli już przecież przeszkodzić ich przedsięwzięciu, mianowicie założeniu gościńca śród gęstego lasu powyżej rzeki Miczyk.

**Petersburg**, 7. lutego. Dla dalszej odległości Syberyi i i utrzymującej się tam drożyzny uznał J. M. Cesarz ukazem z 18. grudnia r. z. za rzecz konieczną ulżyć urzędnikom tamtejszym podwyższeniem płacy i potwierdził etat przedłożony w tej mierze przez jeneralnych gubernatorów każdej części Syberyi. J. M. Cesarz potwierdził oraz i niektóre propozycye gubernatorów jeneralnych i komitetów sybiryjskich co do zmian w podziale i organizacyi kilku dystryktów syberyjskich. Na pokrycie kosztów etatu nowego pobierana ma być oprócz dotychczasowych przychodów z dóbr skarbowych i od kaziennych włościan sybiryjskich osobna należytość na wzór wewnętrznych gubernii i według rozkładu gubernatora jeneralnego.

J. M. Cesarz rozkazał, by jenerałom przydzielonym do rezerwy, tudzież oficerom sztabowym i wyższym, którzy otrzymali urlop na czas nieograniczony, przyznano prawo piastowania wszystkich posad wypływających z wyborów szlachty, a to tak długo, pokąd tylko zostają na urlopie i by im czas spędzony na tych posadach policzono do służby rzeczywistej z wszelkiemi prerogatywami służby wojskowej.

O zimowej wyprawie kaukazkiej pisze dziennik *Kaukaz* co następuje:

„Tegoroczną wyprawę zimową w wielkiej Czecznie zaczęto od przerąbania linii w lesie Majurtup znanym pod nazwą gaju orzechowego „Majurtup“. Ten las nieprzebyty uważano zawsze za główną przeszkodę w podbiciu Czeczny; położenie jego ułatwiało Czeczeńcom opor, a nadto utrudniały przystęp twierdza wozdwizeńska, rozliczne jary głębokie, rzeki i potoki górne, dolina kumycka i lesiste wzgórze kaczkalickie. Około połowy grudnia skoncentrowano wojska przeznaczone do wyprawy na wielką Czeczenę po części pod twierdzą Groznaja, częścią zaś na dolinie kumyckiej, a oddział mały wysłano jako straż przednią na prawy brzeg rzeki Argun pod twierdzę Berkidel. Dnia 16. grudnia skoncentrowano wojska z doliny kumyckiej w twierdzy Kuryńsk, a wojska z pod twierdzy Groznaja pod warownią Umachan Jurt. Dnia 17. wyruszyły o świcie wojska z Kuryńska pod wodzą jenerał-majora barona Nikolaj nowym przerębem na wzgórzu kaczkalickiem na Miczyk i przeprawiwszy się brodem masłagackim, rozłożyli się obozem na lewym brzegu Miczyku pod dawniejszym aułem Gurdali. Zebrane zaś wojska pod Umachan Jurt pomknęły się także za tą kolumną i rozłożyły po prawym brzegu rzeki wspomnionej także niedaleko tego aułu. Nad wszystkiem tem wojskiem objął naczelną komendę szef skrzydła lewego, jenerał-porucznik Jewdokimow. Dnia 18. grudnia przedsięwzięto rekognoskowanie lasu Majurtup, a 19. przystąpiono do przerąbania linii. Gorale nie mogąc z rozstawienia wojsk przeniknąć prawdziwego zamiaru naszego i niespodziewając się ataku na las wspomniony, nie mieli już dość czasu do skutecznej jego obrony. Dopiero około połowy grudnia zebrał Szamyl liczniejsze zastępy i wysłał je pod wodzą jednego z swych synów w okolice Majurtupu; zbrojne te oddziały niemogły jednak, przeszkodzić już zamiarowi naszemu, 31. przerąbano zupełnie linię wspomnioną, a 1. stycznia r. b. zajęły wojska nasze leże zimowe. — Strata nasza wynosi w ogóle 8 poległych, 14 rannych i 9 kontuzyonowanych wojowników niższych stopni. Ta strata w porównaniu korzyści osiągniętych jest bardzo nieznaczna i świadczy o dobrze pomyślanym planie, tudzież o zręczności wodza tej wyprawy jenerał-porucznika Jewdokimowa i karności wojsk zostającyah pod jego rozkazami.“

## Doniesienia z ostatniej poczty.

**Londyn**, 12go lutego. Dziennik *Times* donosi: Kanclerz skarbu Sir C. Lewis jutro oznajmi Izbie niższej, że rząd zamierza opuścić zaprowadzony z powodu wojny nadzwyczajny dodatek do podatku od dochodów. Budżet floty zredukowany będzie z 15,812.127 funtów szterl. na 8,109.186 ft. szt. a budżet armii z 34 milionów 998.504 funt. szt. na 11,000.000 ft. szt. — Według wiadomości z Bostonu z dnia 29. stycznia miała się na kongresie dnia 24. lutego rozpocząć dyskusya nad angielsko-amerykańskim traktatem w sprawie Ameryki środkowej.

**Freiburg**, 10. lutego. Wielka rada przyjęła jednogłośnie powszechną amnestyę z wyjątkiem kosztów procesu i uchwaliła większością 67 głosów przeciw 6 projekt rewizyi konstytucyi.

**Paryż**, 14. lutego. Wczoraj wieczór renta 3 proc. 68.65$^1/_2$. *Pays* donosi, że jenerał Randon, gubernator Algieryi, w sprawach służby oczekiwany jest w Paryżu. — Feruk Khan odjedzie wkrótce do Londynu. Pomieszkanie dla niego już zamówione. Układy między Feruk Khanem a lordem Cowley zrobiły pomyślne wrażenie. Ogłoszony wczoraj wykaz banku jest pomyślny. Zapas gotówki pomnożył się o 3$^1/_2$ mil. suma w skarbie państwa pomnożona o 4$^1/_2$ mil. franków.

**Londyn**, 13. lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu izby niższej przedłożył rząd budżet; wydatki roczne preliminowane są na 65 mil. podatki na 66 mil. funt. sztr. Dodatek do podatku od dochodów znosi się, inne podatki pozostają bez odmiany. W poniedziałek objawi izba swoje zdanie o budżecie.

**Hongkong**, 30. stycznia. Słychać, że gubernator Yeh złożony został z urzędu, a Eleang mianowany na jego miejsce. Cesarz ma się skłaniać do pokoju, i mianował komisarza do zaspokojenia pretensyi cudzoziemców.

### Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. lutego.

Hr. Jabłonowski Ludwik, z Złoczowa. — PP. Abancourt Franc., z Łowczy. — Kraiński Edmund, z Luczowatego. — Potocki Miecz., z Złoczowa. — Mo-

rawski Konst., z Pohorzec. — Żukiewicz Konst., z Steniatyna. — Urbański Wład., z Kostarowiec. — Gierowski Leon, z Chmiela. — Gierowski Wiktor, z Ruskiego. — Zarzycki Tytus, Chotoluba. — Posturski Gustaw, z Bóbrki. — Jankowski Wojciech, z Złoczowa. — Babecki Kajetan, z Byszowa. — Czajkowski Hipolit, z Żółkwi. — Czajkowski Jan, z Kamionki.

### Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. lutego.

Hr. Stadnicki Kazimirz, do Dembicy. — Br. Brückman Henryk, do Przemyśla. — PP. Brześciański Sylwery, do Rustweczka. — Hochleitner, c. k. komisarz pocztowy, do Złoczowa. — Szwajkowski Jan, do Tarnowa.

## Kurs lwowski.

| Dnia 16. lutego. | | gotówką | | towarem | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | złr. | kr. | złr. | kr. |
| Dukat holenderski | mon. konw. | 4 | 43 | 4 | 46 |
| Dukat cesarski | „ „ | 4 | 46 | 4 | 49 |
| Półimperyał zł. rosyjski | „ „ | 8 | 20 | 8 | 24 |
| Rubel srebrny rosyjski | „ „ | 1 | 37 | 1 | 38 |
| Talar pruski | „ „ | 1 | 33 | 1 | 34 |
| Polski kurant i pięciozłotówka | „ „ | 1 | 12 | 1 | 13 |
| Galicyj. listy zastawne za 100 złr. | bez kuponów | 82 | 30 | 83 | — |
| Galicyjskie obligacye indemnizacyjne | bez kuponów | 80 | — | 80 | 30 |
| 5% Pożyczka narodowa | bez kuponów | 86 | 18 | 86 | 50 |

## Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

| Dnia 16. lutego. | złr. | kr. |
|---|---|---|
| Instytut kupił prócz kuponów 100 po | 82 | — |
| „ przedał „ „ 100 po | 83 | — |
| „ dawał „ „ za 100 | — | — |
| „ żądał „ „ za 100 | — | — |
| Wartość kupona od 100 złr. | — | 30 |

## Wiédeński kurs papierów.

| Dnia 13. lutego. | | | w przecięciu |
|---|---|---|---|
| Obligacye długu państwa | 5% | za sto $85\frac{1}{16}$ 85 | 85 |
| detto pożyczki narod. | 5% | „ $87\frac{3}{16}$ $\frac{1}{8}$ | $87\frac{1}{8}$ |
| detto detto | $4\frac{1}{2}$% | „ 76 | 76 |
| detto detto | 4% | „ — | — |
| detto detto detto | 3% | „ — | — |
| Pożyczka z losami z r. 1834 | | „ — | — |
| detto detto z r. 1839 | | „ $139\frac{1}{8}$ $138\frac{1}{4}$ | $138\frac{1}{2}$ |
| detto detto z r. 1854 | | „ $111\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ | $111\frac{3}{16}$ |
| Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 | 5% | — | — |
| Obl. indemn. Niż. Austr. | 5% | — | — |
| detto galicyijskie i węgierskie | 5% | $81\frac{1}{8}$ $\frac{7}{16}$ | $81\frac{3}{8}$ |
| detto krajów koron. | 5% | — | — |
| Akcye bankowe | | 1038 1041 | 1040 |
| Bankowe listy zastawne 5% z term. wypłaty za 12 miesięcy za 100 złr. | | — | — |
| Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr. | | 605 | 605 |
| Akcye austr. Instyt. kredyt. handlu i przemysłu na 500 złr. (30% wpłacone) | | 291 $289\frac{1}{2}$ 292 | $290\frac{1}{2}$ |
| Akcye c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel. państwa na 200 złr. czyli 500 franków | | 305 306 | $305\frac{1}{2}$ |
| detto na 130 złr. czyli 325 frank. | | 312 | 312 |
| Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr. | | 2325 | 2325 |
| Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr. | | — | — |
| Akcye kolei Cesarzowy Elż. na 200 złr. | | $204\frac{3}{4}$ $204\frac{1}{2}$ | $204\frac{1}{2}$ |
| Akcye południowo-półn. niem. kolei komunikacyjnej na 200 złr. | | 225 $221\frac{1}{4}$ $222\frac{1}{2}$ | 223 |
| Akcye kolei nadcisańskiej na 200 złr. | | $204\frac{1}{4}$ | $204\frac{1}{4}$ |
| Akcye lomb. wen. kolei żel. na 192 złr. | | $265\frac{1}{4}$ | $265\frac{1}{4}$ |
| Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. | | 580 581 | 580 |
| Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr. | | 425 $426\frac{1}{4}$ | 425 |

## Wiédeński kurs wekslów.

| Dnia 13. lutego. | za sto | w przecięciu | |
|---|---|---|---|
| Amsterdam za 100 holl. złotych | — | — | 2 m. |
| Augsburg za 100 złr. kur. | 105 $104\frac{7}{8}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$ l. | $104\frac{7}{8}$ | uso. |
| | | | 3 m. |
| Berlin za 100 tal. prus. | — | — | 2 m. |
| Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl. | 104 | 104 | 3 m. |
| Genua za 300 lire nowe Piemont. | — | — | 2 m. |
| Hamburg za 100 Mark. Bank. | $77\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ | $77\frac{1}{4}$ | 2 m. |
| Lipsk za 100 talarów | — | — | 2 m. |
| Liwurna za 300 lire toskań. | $106\frac{1}{4}$ | $106\frac{1}{4}$ | 2 m. |
| Londyn za 1 funt. sztrl. | 10-10 $10\frac{1}{2}$ 11 | 10—$10\frac{1}{2}$ | 3 m. |
| Lyon za 300 franków | $121\frac{3}{4}$ | $131\frac{3}{4}$ | 2 m. |
| Medyolan za 300 lire austr. | $104\frac{1}{4}$ l. | $104\frac{1}{4}$ | 2 m |
| Marsylia za 300 franków | $121\frac{3}{4}$ | $121\frac{3}{4}$ | 2 m. |
| Paryż za 300 franków | — | — | 2 m. |
| | 122 | 122 | 2 m. |
| Bukareszt za 1 złoty Para | 267 268 | 267 31 | T. S. |
| Konstantynopol za 1 złoty Para | 447 | 447 | T. S. |
| Cesarskie dukaty | 8 | 8 | Agio. |

## Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 14. lutego o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $87\frac{1}{8}$—$87\frac{1}{4}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92. —93. Lomb. wen. pożyczki z 5% $95\frac{1}{2}$—96. Obligacye długu państwa 5% 85—$85\frac{1}{16}$, detto $4\frac{1}{2}$% $75\frac{3}{4}$—$75\frac{7}{8}$, detto 4% 67 — $67\frac{1}{4}$, detto 3% $50\frac{3}{4}$ — 51. detto $2\frac{1}{2}$% $42\frac{3}{4}$ — 43, detto 1% $16\frac{3}{4}$ — 17. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 93 — —. Detto Peszt. 4% 94 — —. Detto Medyol. 4% $93\frac{1}{2}$ — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $87\frac{1}{2}$—88. Galic. i węgier. 5% 81 — $81\frac{1}{2}$. Detto innych krajów koron. $85\frac{1}{2}$ — 86. Obl. bank. $2\frac{1}{2}$% 63 — $63\frac{1}{2}$. Pożyczka loter. z r. 1834 299 — 300. Detto z r. 1839 138 — $138\frac{1}{4}$. Detto z r. 1854 $111\frac{3}{8}$ — $111\frac{5}{8}$. Renty Como 14 — $14\frac{1}{4}$.

Galic. list. zastawne 4% 80 — 81. Półn. Oblig. Prior. 5% 86 — $86\frac{1}{2}$. Glognickie 5% 82—$82\frac{1}{2}$. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% $83\frac{1}{2}$—84. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 91—92. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 117—118. Akcyi bank. narodowego 1045 — 1046. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $292\frac{1}{4}$—$292\frac{1}{2}$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 121 — $121\frac{1}{2}$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 260—262. Detto półn. kolei 232 — $232\frac{1}{2}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 314 — $314\frac{1}{4}$. Detto tow. żegl. parowej 583 — 585. Detto 13. wydania 580 — 581. Detto Lloyda 425 — 427. Peszt. mostu łancuch. 77 — 78. Akcye młyna parowego wiéd. 76 — 77. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 28 — 30. Detto 2. wydania 38 — 40. Esterhazego losy 40 złr. $75\frac{1}{2}$ — 76. Windischgrätza losy 23 — $23\frac{1}{2}$. Waldsteina losy $24\frac{3}{4}$ — 25. Keglevicha losy $12\frac{1}{4}$ — $12\frac{1}{2}$. Ks. Salma losy $39\frac{3}{4}$ — 40. St. Genois $38\frac{1}{4}$—$38\frac{1}{2}$. Palffego losy $39\frac{1}{2}$ — 40. Clarego 38 — $38\frac{1}{4}$.

Amsterdam 2 m. $87\frac{1}{4}$. — Augsburg Uso $104\frac{7}{8}$. — Bukareszt 31 T. — — Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. 104. — Hamburg 2 m. $77\frac{1}{4}$. — Liwurna 2 m. $106\frac{1}{4}$ t. — Londyn 3 m. 10-$10\frac{1}{2}$ t. — Medyolan 2 m. $104\frac{1}{8}$ t. — Paryż 2 m. 122 t. — Cesarskich ważnych dukatów agio $8\frac{1}{8}$ — —. — Napoleondor 8 10 — 8 11. — Angielskie Sover. 10 15 — 10 16. Imperyał Ros. 8 24 — 8 25.

## Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. lutego.

Oblig. długu państwa 5% $85\frac{3}{16}$; $4\frac{1}{2}$ $76\frac{1}{8}$; 4% $67\frac{1}{4}$; 4% z r. 1850 —; 3% 51; $2\frac{1}{2}$% —. Losowane obligacye 5% 300. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1048. Akcye kolei półn. 2325. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 587. Lloyd 425. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $602\frac{1}{2}$ złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg $104\frac{3}{4}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $103\frac{3}{4}$ 2 m. Hamburg $77\frac{1}{4}$ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — $10\frac{1}{2}$. 2 m. Medyolan $104\frac{1}{8}$. Marsylia —. Paryż 122. Bukareszt $266\frac{1}{2}$. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $7\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $81\frac{1}{4}$. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 $111\frac{5}{8}$. Pożyczka narodowa $87\frac{1}{4}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $292\frac{1}{2}$. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej —.

## Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

*Dnia 14. i 15. lutego.*

| Pora | Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum. | Stopień ciepła według Reaum. | Stan powietrza wilgotnego | Kierunek i siła wiatru | | Stan atmosfery |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | ''' | | | | | |
| s. god. zrana | 325.19 | — 3.7° | 94 4 | północny | sł. | śnieg |
| 2. god. popoł. | 327 70 | — 2.9° | 88.2 | „ | „ | pochmurno |
| 10.god. wiecz. | 329 94 | — 4 7° | 89 9 | „ | „ | jasno |
| Wysokość śniegu 30.''' | | | | | | |
| | ''' | | | | | |
| 6. god. zrana | 331.02 | — 8.5° | 92.1 | północny | sł. | mgła |
| 2. god. popoł. | 330.55 | — 1.4° | 75.6 | „ | „ | jasno |
| 10 god. wiecz. | 330.03 | — 2.5° | 83 6 | „ | cic. | pochmurno |

# KRONIKA.

Sztab c. k. armii dzieli się według nowego statutu na cztery główne grupy mianowicie: 1) na jeneralicyę, na grono oficerów sztabowych i wyższych, 2) na partye wojskowe, 3) na grupę urzędników wojskowych i 4) na niższe partye wojskowe. — Do grupy partyi wojskowych należy: duchowieństwo wojskowe, komisaryat wojenny (który potąd należał do składu urzędników wojskowych), audytoryat (potąd z rangą oficerską) i wojskowi lekarze. Duchowieństwo wojskowe liczy 1 apost. wikaryusza wojskowego, 8 superyorów wojskowych, 5 kapelanów wojskowych pierwszej klasy, 46 kapelanów wojskowych drugiej klasy, i z reszty kapelanów wojskowych trzeciej klasy. Podczas wojny dodany być ma oprócz tego każdej armii ruchomej jeden superior wojskowy, a przy każdym szpitalu wojskowym jeden kapelan. — Komisaryat wojenny składa się z 1 szefa sekcyjnego, 11 jeneralnych komisarzów wojennych, 32 wyższych komisarzów wojennych pierwszej i 84 drugiej klasy, z 183 komisarzów wojennych, 63 adjunktów komisaryatu wojennego pierwszej i 63 drugiej klasy, tudzież z 28 akcesistów. Audytoryat liczy 7 jeneralnych audytorów sztabowych, 12 wyższych audytorów sztabowych pierwszej i 20 drugiej klasy, z 39 audytorów sztabowych, 124 audytorów pierwszej, 124 drugiej i 62 trzeciej klasy. — Etat lekarzy wojskowych składa się z 1 jeneralnego lekarza sztabowego, z 15 wyższych lekarzy sztabowych pierwszej i 14 drugiej klasy, i z 30 lekarzy sztabowych; oprócz tego są jeszcze lekarze pułkowi pierwszej i drugiej klasy, lekarze wyżsi i wyżsi chirurgowie. (Lekarze niżsi należą do partyi niższych, czyli do sztabu niższego.) — Do grona urzędników wojskowych należą urzędnicy kasy wojskowej, magazynowi, obrachunkowi, z registratury, z budownictwa i zarządu magazynowego; dalej z aptek wojskowych, urzędnicy techniczni artyleryi i instytutu geograficznego, maszyniści z korpusu flotyli, tudzież urzędnicy ekonomiczni, lasowi i od stadniny. — Do kategoryi niższych partyi należą pomocnicy lekarscy, feldfeblowie sztabowi, straż więzień wojskowych, rzemieślnicy, niższa służba przy wojskowo-geograficznym zakładzie i posługacze wojskowi.

— Dyrektor angielskiego towarzystwa kopalni, p. Klagenbusch, zamierza starać się o rządowe pozwolenie ustawienia przyrządów do wypłukiwania złota z piasku dunajskiego wzdłuż brzegów Dunaju w górnej Austryi. Płukaniem złota zajmują się teraz familie Cyganów w pobliżu Lincu. Według twierdzenia z rzeczą tą obeznanych można z 20 funtów piasku dunajskiego otrzymać złota wartości 45 krajcarów.

— (Handel chmielem.) Dwóch handlarzy amerykańskich chmielem wysłali do Wiédnia ajentów swoich w zamiarze założenia w Austryi składu chmielu amerykańskiego, i zawiązania stosunków handlowych z całą Niemczą.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

*Z c. k. galic. drukarni rządowej.*